

Ringeten Reilu Peli

Suomen Ringeteliitto ry:n vastuullisuusohje

Sisällys

Johdanto	3
Vastuullisuus ringetessä	4
1. Hyvä hallinto	4
2. Turvallinen toimintaympäristö	4
3. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo.....	5
4. Ympäristö ja ilmasto	5
5. Antidoping ja kilpailumanipulaatio	5
Mitä Reilu Peli ringetessä tarkoittaa?	6
Ringeten Reilun Pelin periaatteet	7
1. Kunnioitetaan ringetteä pelinä.....	7
2. Kunnioitetaan toinen toisiamme seuratoiminnassa.....	8
3. Arvostetaan lasten ja nuorten kasvua	10
4. Edistetään terveyttä ja turvallisuutta	11
5. Seuralla on selkeät toimintatavat ja seuran viestintä on avointa.....	12
6. Tehdään ympäristöä säästäviä valintoja.....	13

Johdanto

Ringeten Reilu Peli on Suomen Ringetteliitto ry:n vastuullisuusohje. Suomen Ringetteliitto ry on Suomen Olympiakomitean jäsenyhdistyksenä sitoutunut [urheiluyhteisön yhteiseen vastuullisuusohjelmaan 2020-2024](#), joka on laadittu tiiviissä yhteistyössä lajiliittojen kanssa. Urheiluyhteisön tavoitteena on kaikissa olosuhteissa vastuullinen liikunta ja urheilu.

Urheiluyhteisön vastuullisuusohjelma koostuu viidestä osa-alueesta

- Hyvä hallinto
- Turvallinen toimintaympäristö
- Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo
- Ympäristö ja ilmasto
- Antidoping

[Urheiluyhteisön Reilun Pelin ihanteet ja tavoitteet](#) ovat puolestaan koko urheiluyhteisöä sitova eettinen ohjeisto ja kaiken vastuullisuuden perusta.

Reilu peli sisältää viisi pääperiaatetta:

- Jokaisen tasavertainen mahdollisuus liikuntaan ja urheiluun
- Vastuu kasvatuksesta
- Terveysten, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen
- Rehellisyys ja oikeudenmukaisuus
- Luonnon kunnioittaminen ja kestävään kehitykseen pyrkiminen

Koko urheiluyhteisön yhteinen vastuullisuusohjelma ja reilun pelin ihanteet ja tavoitteet pohjautuvat voimassa olevaan lainsäädäntöön sekä erilaisiin kansainvälisiin sopimuksiin ja säännöstöihin, kuten esimerkiksi YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin 2030. Reilun pelin ihanteet peilaavat vahvasti myös olympismin perusarvoja – kunnioitusta, ystävyyttä ja erinomaisuutta.

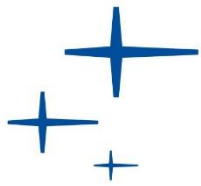
Päivittäisillä arvovalinnoillamme on ensisijainen merkitys vastuullisessa toiminnassamme osana liikunnan ja urheilun arkea. Suomen Ringetteliitto on asettanut arvonsa siten, että niistä muodostuu kaikilla toiminnan tasolla noudatettavia käytäntöjä. Tässä ohjeessa kerrotaan, miten tämä kannattaa toteuttaa, jotta arvot alkavat aidosti näkyä suomalaisessa ringetessä. Mitä sinulle tarkoittavat Suomen Ringetteliiton arvot: ilopeli, älypeli ja yhteispeli?

Tässä vastuullisuusohjeessa käymme läpi urheiluyhteisön vastuullisuusohjelman pääkohdat ringeten näkökulmasta sekä ringeten reilun pelin periaatteet. Tämä vastuullisuusohje koskee Suomen Ringetteliitto ry:tä sekä sen jäsenseuroja jäsenistöineen. Ilopelin, älypelin ja yhteispelin arvojen mukaisella toiminnalla varmistamme jokaiselle turvallisen ja mielekkään toimintaympäristön ringeten parissa.

Tämä dokumentti on päivitetty ja hyväksytty Suomen Ringetteliiton hallituksessa 23.8.2021.

Vastuullisuus ringetessä

Urheiluyhteisön vastuullisuusohjelma koostuu viidestä osa-alueesta. Tässä kappaleessa käymme osa-alueet läpi ringeten näkökulmasta ja mukailen lajien yhteistä vastuullisuusohjelmaa. Lisäksi ohjaamme aihealueen liitedokumentteihin, jotka löytyvät Suomen Ringetteliitto ry:n verkkosivuilta.

Urheiluyhteisön vastuullisuusohjelma

#urheillaanihmisiksi

REILU PELI – URHEILUYHTEISÖN EETTISET PERIAATTEET

YK:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET 2030

1. Hyvä hallinto

Ringettetoiminnan tulee olla kaikilla tasoilla, liitosta joukkueisiin ja toimihenkilöistä tukijoukkoihin, läpinäkyvää, avointa ja osallistavaa. Tavoittemme on, että toimitamme herättää luottamusta ja tyytyväisyyttä, ja siihen on helppo osallistua. Hyvä hallinto takaa toiminnan laadun ja jatkuvuuden. Yhteiset sääntömme ja toimintaohjeet ennaltaehkäisevät epäasiallista käytöstä lajin parissa, ja mahdollistavat tilanteisiin puuttumisen asiallisesti.

Varmistamme, että liiton säännöt ja kurinpitosäännöt ovat ajan tasalla myös vastuullisuuden näkökulmasta, ja toimimme sääntöjemme ja ohjeidemme mukaisesti. Tuemme seuroja hyvän hallinnon varmistamisessa ja kehittämässä. Varmistamme, että taloudenpitoimme ja varainhankintamme on vastuullista.

Tutustu: [Suomen Ringetteliitto ry:n säännöt ja ohjeet](#)

2. Turvallinen toimintaympäristö

Tavoittemme on varmistaa, että urheilu ja liikunta ringeten parissa tuottaa kaikille lajimme harrastajille positiivisia kokemuksia. Pidämme lapset, nuoret ja aikuiset turvassa kiusaamiselta, häirinnältä ja muulta epäasialliselta käytökseltä. Varmistamme, että ringettetoiminta turvallisia, ja että ringette toimintaympäristönä edistää terveyttä ja kannustaa terveellisiin elämäntapoihin.

Pyrimme kaikessa ringettetoiminnassa luomaan kannustavan ja positiivisen ilmapiirin, jossa jokainen voi olla oma itsensä ja kokea arvostusta. Lajillamme on toimintamalli epäasialliseen käytökseen puuttumiseen, ja hyödynnämme Et ole yksin -palvelun asiantuntemusta ja koulutuksia. Kannustamme lajimme ohjaajia ja valmentajia sekä muita toimijoita suorittamaan turvallisuuteen ja vastuullisuuteen liittyviä verkkokoulutuksia. Lisäksi suosittelemme rikostaustan selvittämistä

myös vapaaehtoistoimijoilta. Edistämme liitto- ja seuratasolla fyysisen turvallisuuden olosuhteita harjoituksissa ja ottelutapahtumissa.

Tutustu: [Suomen Ringeteliitto ry:n yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma 2021-2024 ja syrjintään ja häirintään puuttumisen ohjeet](#)

3. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo

Tavoitteemme on, että kaikki kokevat itsensä tervetulleeksi mukaan ringettetoimintaan riippumatta mm. sukupuolesta, etnisestä taustasta, vammasta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai taloudellisesta tilanteesta. Edistämme lajissamme aktiivisesti ja konkreettisesti yhdenvertaisia ja tasa-arvoisia mahdollisuuksia osallistua ringetteen eri rooleissa ja tulla mukaan lajin päätöksentekoon.

Laadimme lajiliitossamme yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo-ohjelman, joka on osa vuosittaista toimintasuunnitelmaamme ja lajimme arkea. Ohjelman toimenpiteitä toteutamme laadukkaasti ja toteutusta arvioimme ja seuraamme aktiivisesti. Pyrimme luomaan osallistumisen mahdollisuuksia mahdollisimman monille huomioiden harrastamisen tavoitteet, harrastuskustannukset, esteettömyyden ja saavutettavuuden. Liiton ja seurojen viestinnässä ja päätöksenteossa edistämme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Tutustu: [Suomen Ringeteliitto ry:n yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma 2021-2024 ja syrjintään ja häirintään puuttumisen ohjeet](#)

4. Ympäristö ja ilmasto

Toimimme ringetessä kestävästi myös tulevia sukupolvia kohtaan. Suomen Ringeteliitto suhtautuu ympäristö- ja ilmastoasioihin asiaan kuuluvalla vakavuudella ja toimii esimerkillisesti yhdessä jäsenseurojensa kanssa. Ymmärrämme lajimme ympäristövaikutukset ja pyrimme hillitsemään toimintamme negatiivisia vaikutuksia (esim. liikenne, materiaalit, varusteet). Kannustamme ringetteharrastajia tekemään vastuullisia valintoja harrastamisen arjessa ja viestimme ympäristöasioista aktiivisesti jäsenyhteisössämme kaikille lajimme harrastajille.

Tutustu: [Suomen Ringeteliitto ry:n ympäristöohjelma](#)

5. Antidoping ja kilpailumanipulaatio

Urheilemme ringetessä reilusti ja puhtaasti. Suomen Ringeteliitto ry varmistaa, että lajin antidopingohjelma on laadukas ja ajantasainen, ja osa vuosittaista toimintasuunnitelmaamme. Antidopingohjelman toimenpiteitä toteutamme laadukkaasti ja toteutusta arvioimme ja seuraamme aktiivisesti. Lajiliitossamme huolehdimme urheilijoidemme ja muiden lajitoimijoiden koulutuksesta ja viestimme antidopingtyöstämme. Suomen Ringeteliitto on sitoutunut toimimaan voimassa olevan Suomen antidopingsäännösten ja maailman antidopingsäännösten mukaisesti. Antidopingohjelman lisäksi Ringeteliitolla on ohje kilpailumanipulaation ehkäisemiseksi.

Tutustu: [Suomen Ringeteliitto ry:n antidopingohjelma](#) ja [ohje kilpailumanipulaation torjuntaan](#)

Mitä Reilu Peli ringetessä tarkoittaa?

Ringette on ainutlaatuinen peli, joka tarjoaa mukana oleville toimintaympäristön, jossa mm. opitaan voittamaan ja häviämään, mutta samalla myös arvokkaita elämäntaitoja. Reiluus on yksi taito, jota ringeten pelaaminen kasvattaa harrastajassaan liikunnallisten elämäntapojen ja ringettetaitojen ohella.

Reilun Pelin periaatteet luovat koko urheilun ja siten myös ringeten lajikulttuurin. Periaatteet ovat vain sanahelinää, elleivät ne näy arjen käytänteissä. Reilun Pelin periaatteet näkyvät teoissa ja tavassa, jolla ringetteä pelataan, valmennetaan, tuomitaan, kannustetaan katsomosta tai luodaan lajin harrastamisen edellytyksiä johtamisratkaisulla ja valinnoilla seuran arjessa.

Jokainen Reiluun Peliin sitoutuva ringetteihminen vaikuttaa omilla tavoillaan siihen, millaisen ringettekulttuurin hän siirtää tuleville pelaajille, valmentajille, seurajäsenille, erotuomareille ja vanhemmille sekä katsojille.

Liikunnan ja urheilun toimintakenttä on hyvä kasvu ympäristö kaiken ikäisille. Se on myös yksi suurimmista ja merkittävimmistä kasvatus- ja kasvattajayhteisöistä maassamme. Ringeten Reilun Pelin periaatteet pohjautuvat koko urheiluväen yhteisiin Reilun Pelin tavoitteisiin ja ihanteisiin.

Suomen Ringeteliitto ry suosittelee, että Reilun Pelin periaatteet käsitellään ringetteseuroissa kausittain kaikkien toimijoiden, niin pelaajien, joukkueen toimihenkilöiden, lasten ja nuorten vanhempien kanssa sekä muiden seuratoimijoiden, kanssa. Suomen Ringeteliitto toivoo, että Reilun Pelin periaatteista käytävän keskustelun yhteydessä jokaisessa ringetteyhteisössä kirjattaisiin ne tekemiset, joilla kukin yhteisö toteuttaa ja edistää ringeten arvoja "Iloveli-Älyveli-Yhteispeli".

Reiluun Peliin liittyvä pelisääntökeskustelu tulee käydä läpi seurojen juniorijoukkueissa G-D sekä pelaajien että vanhempien kanssa. Lisäksi C-ikäluokassa pelisäännöt laaditaan pelaajien kesken. Lisätietoa ja tukimateriaalia pelisääntökeskusteluihin löydät [Pelisäännöt-sivustoltamme](#).

Ringeten arvot Iloveli-Älyveli-Yhteispeli suositellaan kirjattavaksi tukimateriaalista löytyvään Olympiakomitean Pelisääntö-lomakkeeseen siten, että kolme ensimmäistä kohtaa alkavat esimerkiksi seuraavasti: 1. Iloveli merkitsee meille sitä, että ..., 2. Älyveli tarkoittaa toiminnassamme sitä, että ..., 3. Yhteispeli on meille tärkeä siksi, että ... Muut tarvittavat ja yhdessä keskustellut periaatteet tulisi kirjata näiden kolmen kohdan jälkeen.

Koska ringeten arvojen tulisi koskettaa jokaista, olisi tärkeää, että jokainen ringetteyhteisö kirjaisi niiden toteutumisen itselleen. Suomen Ringeteliitto ry toimii liittotasolla esimerkkinä.

Liittohallituksen arvot ovat seuraavat: 1. kehittää ja ylläpitää toiminnallaan ringeten positiivista lajikuvaa (ilovelii), 2. tekee ratkaisunsa oikean tiedon ja huolellisen harkinnan kautta (älyveli) sekä 3. toimii kokoavana voimavarana ringeten kehittämiseksi.

Reiluun Peliin liittyvistä asioista voi lähettää palautetta Suomen Ringeteliiton [verkkosivuilta löytyvällä lomakkeella](#). Asiasta voi kertoa halutessaan nimettömästi.

Ringeten Reilun Pelin periaatteet

Tässä kappaleessa on kuvattu yksityiskohtaisemmin kaikki ne periaatteet, joiden on todettu olevan tärkeitä kaikille ringeten harrastajille ja taustavoimille. Tutustumalla näihin periaatteisiin saat hyvän käsityksen siitä, millaista on reilu liikunta ja urheilu. Reilun Pelin periaatteet korostuvat joukkuelajeissa, kuten ringette, ja erityisesti kilpailutilanteissa, joissa pyrkimys voittoon ja menestykseen on vahvasti mukana. Suomen Ringeteliitto toivoo, että ringette erottuisi myös tässä suhteessa edukseen ja voisi toimia hyvänä esimerkkinä myös muille liikunta- ja urheilulajeille.

1. Kunnioitetaan ringetteä pelinä

Reilu Peli on pieniä tekoja, kuten rohkaiseva huuto katsomosta, riehakas onnittelu onnistumisen hetkellä, anteeksipyyntö virheestä. Mutta se on myös tönimättä jäänyt tönäisy, sanomatta jäänyt erotuomarin haukkuminen. Se on pelaajan väärän kontaktin korvaaminen erinomaisella luistelutaidolla, vaikka väsymys painaa. Se on valmentajan itsehillintää vaikeallakin hetkellä.

Pelin kunnioittaminen on sekä fyysistä että psyykkistä kunnioittamista. Se on vastustajajoukkueen, sääntöjen ja tuomareiden kunnioittamista. Se on taitavaa pelaamista ilman vastustajan vahingoittamista sekä hyvää käytöstä. Jokaisella on vastuu pelin hyvästä laadusta ja turvallisuudesta. Pelitapahtumassa pätevät samat hyvät käytöstavat kuin muuallakin elämässä.

Käyttäytyminen katsomossa, vaihtoaitiossa, pelikentällä, toimitsija-aitiossa ja muissa jäähallin tiloissa on toista kunnioittavaa sekä vastustajaa, tuomaria, toista katsojaa, että myös omaa joukkuetta kohtaan. Vaikka kysymys on pelistä, ei voittamisen taktiikkaan kuulu asiaton käytös kuten vastustajalle irvailu ja haistattelu.

Pelissä tunteet, kuten ilo, pettymys ja jännitys, ovat vahvasti esillä niin pelaajilla, valmentajilla kuin katsojillakin. Myös tunteet ovat taitoa ja niiden hallitseminen ovat harjoiteltavissa samoin kuin mitkä tahansa muut kyvyt.

Vastustajan arvostaminen

Parasta ringetessä on pelaaminen ja sen mukanaan tuomat elämykset ja tunteet. On tavallista, että tunteet kohdistuvat myös vastustajaan ja jäävät elämään, joskus pidempäänkin. Nykypäivän mediamaailmassa on helppo jakaa näitä tunnetiloja, ja ne herättävät usein myös keskusteluja. Jotta omat pettymykset eivät muuttuisi isommaksi kielteiseksi energiaksi, on syytä muistaa, että nimenomaan hyvätaoiset vastustajat kehittävät omaa peliämme. Hävitty peli voikin olla sekä osoitus oman kehittymisen tarpeesta että vastustajan onnistumisesta. Molemmat ovat arvokkaita ja siksi vastustajan arvostaminen ringetessä on meille kaikille tärkeää.

Vastustajajoukkueen ja erotuomareiden huomiointi ennen peliä toivottamalla heidät tervetulleeksi ja kertomalla heille varatut tilat ja pelijärjestelyihin liittyvät muut asiat, ovat hyvä lähtökohta pelitapahtumalle. Pelin jälkeen rehdit kättelyt kentällä pelaajien ja erotuomareiden kesken sekä vaihtoaitiossa joukkueen toimihenkilöiden kesken kuuluvat pelietikettiin.

Sääntöjen kunnioittaminen

Vastuu sääntöjen noudattamisesta on joukkueen jäsenillä (pelaajilla, valmentajilla ja toimihenkilöillä). Erotuomarin tehtävä on valvoa sääntöjen noudattamista. Tahallinen rike on yhteisten sovittujen sääntöjen noudattamatta jättämistä ja pelin henkeä loukkaavaa

epäurheilijamaista käytöstä. Peliä kunnioittava valmentaja ei käske pelaajia rikkomaan sääntöjä eikä peliä kunnioittava pelaaja riko tahallisesti sääntöjä.

Erotuomareille työrauha

Erotuomari valvoo parhaalla mahdollisella tavalla ringeten sääntöjen noudattamista. Ottelutapahtumassa mukana olevien (pelaajien, valmentajien, joukkueen toimihenkilöiden, toimitsijoiden ja katsojien) tulee antaa erotuomarille työskentelyrauha. Vastaavasti erotuomarin pitää kunnioittaa pelaajien ja valmentajien työskentelyä ja toimia ehdottoman puolueettomasti. Erotuomarille huutelua tai muu epäasiallinen käytös eivät kuulu ringetteen missään muodossa. Tällainen asiaton käytös on erotuomarin kiusaamista ja häirintää.

Tarvittaessa erotuomarilla on oikeus keskeyttää peli, jos ottelutapahtumaa häiritään. Järjestävä seura on vastuussa siitä, että yleinen järjestys katsomossa ja ottelupaikalla säilyy pelin aikana ja sen päätyttyä.

2. Kunnioitetaan toinen toisiamme seuratoiminnassa

Kaiken ringettetoiminnan lähtökohtana on yksilön kunnioittaminen ja arvostaminen. Ringeten seuratoiminnassa ei hyväksytä häirintää, syrjintää tai kiusaamista. Jokaisen toiminnassa mukana olevan on vältettävä muihin kohdistuvaa epäasiallista käyttäytymistä. Kaikkien seurassa mukana olevien toimijoiden odotetaan häirintää tai epäasiallista kohtelua havaitessaan ottavan sen puheeksi.

Tilanteita ratkotaan hyvässä hengessä

Ringeten seuratoiminnassa on paljon erilaisia rooleja ja niihin liittyviä tehtäviä (valmentaja, vanhempi, pelaaja jne.). Näissä rooleissa on mukana erilaisia ihmisiä, jotka katsovat asioita eri näkökulmista omasta roolistaan käsin ja omalla persoonallisella tavallaan.

Seuratoiminnan arjessa tulee välillä kiperiä valinta- ja ristiriitatilanteita ratkaistavaksi. Kun on kysymys joukkueurheilusta, niin valinnat ja päätökset vaikuttavat ja koskettavat yksilön lisäksi myös joukkuetta. Näitä, joskus tunteita ja voimakkaita mielipiteitä herättäviä asioita, tulee ratkoa seurassa hyvässä hengessä ilman, että ne johtavat epäasialliseen käyttäytymiseen. Ratkaisuihin pyritään pääsemään avoimesti kaikkia osapuolia kuullen niin, että kaikki voivat sitoutua yhdessä sovittuihin asioihin.

Ennen kauden alkua laaditut joukkueiden vanhempien ja lasten pelisäännöt sekä seuran sisäiset toimintasäännöt auttavat usein ennaltaehkäisevästi ratkaisemaan näitä ongelmia ja takaavat kaikkien oikeudenmukaisen kohtelun.

Joukkueessa ei sallita kiusaamista

Ringettejoukkueessa voi esiintyä kiusaamista niin kuin missä tahansa ryhmässä. On tärkeää, että kiusaamisesta keskustellaan joukkueessa, jotta kiusaamista pystytään ennaltaehkäisemään. Kiusaaminen on hyvä ottaa puheeksi pelisääntökeskusteluissa.

Jotta kiusaamiseen voidaan puuttua tehokkaasti, pelaajilla tulisi olla riittävästi mahdollisuuksia tuoda kokemaansa tai näkemäänsä kiusaamista aikuisten tietoon. Sekä aikuisten että pelaajien tulee tietää, miten he menettelevät havaitessaan kiusaamista, miten kiusaamistilanteet käsitellään ja mitä kiusaamisesta seuraa.

Kiusaamista esiintyy erilaisissa muodoissa. Valitettavan usein se on hiljaista, henkistä väkivaltaa kuten ryhmästä pois sulkemista, manipulointia oman edun saavuttamiseksi ja selän takana pahaa

puhumista ja tekemistä. Sen uusia muotoja ovat netti- ja mobiilikiusaaminen. Syrjintää voi esiintyä myös pelitilanteissa esim. ei syötetä tietyllä pelaajalle.

Joukkueurheilulle tyypillistä on, että joukkueet muodostuvat usein kausittain uudestaan ja kesken kaudenkin tulee uusia pelaajia mukaan joukkueeseen. Uuden joukkueen ryhmäytymiseen kannattaa käyttää aikaa ja uuden tulokkaan ottaminen osaksi yhteisöä vaatii huomiointia.

Tunnistetaan sosiaalisessa mediassa avoimuuden rajat

Sosiaalisen median hyödyntäminen on parhaimmillaan ringeten kehittämistä ja edistämistä. Sen avulla voidaan mm. jakaa avoimesti kaikkien käyttöön ringettetietoa ja kuvia, markkinoida lajia ja lisätä ringeten yhteisöllisyyttä ja ystävyyttä.

Vuorovaikutus ja keskustelu ovat sosiaalisen median keskeisiä elementtejä ja siihen pätevät samat lait ja käytöstavat kuin muuallakin yhteiskunnassa. Jokainen tekstin, kuvan tai videon julkaisija on itse vastuussa tuottamastaan materiaalista. On hyvä tunnistaa avoimuuden rajat ja harkita mitä sisältöä voi julkisella paikalla julkaista. Sosiaalisella medialla on laaja näkyvyys ja kerran julkaistu säilyy siellä pysyvästi.

Sosiaalisessa mediassa edustetaan ringetteä ja seuraa positiivisesti reilun pelin mukaisesti sekä vaalitaan muiden ihmisten yksityisyyden suojaa!

Seksuaalista ja sukupuolista häirintää ei sallita

Valmentautuminen ja kilpaileminen vaatii psyykkistä, sosiaalista ja emotionaalistakin suhdetta urheilijan ja valmentajan sekä muiden urheilijoiden ja tukihenkilöiden välille. Koskettaminen, halaaminen jne. kuuluvat oleellisena osana urheilutoimintaan. Siihen mitä seksuaalinen ja sukupuolinen häirintä on, ei ole yksiselitteistä vastausta. Lähtökohtana on kuitenkin aina se, että häirinnän kohteen oma kokemus on tärkeä.

Seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan sanallista, sanatonta tai fyysistä, luonteeltaan seksuaalista eitoivottua käytöstä, jolla loukataan henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta. Fyysinen seksuaalinen ahdistelu, raiskaus tai sen yritys ovat rikoslain nojalla rangaistavia tekoja.

Seksuaalista häirintää ovat esimerkiksi vihjailevat eleet ja ilmeet; koskettelu; sukupuolista kanssakäymistä koskevat ehdotukset, vaatimukset tai painostus; seksuaalissävytteiset puhelut; seksuaalisen aineiston esittely tai viestittely; raiskauksen yritys; härskit tai kaksimielliset puheet ja vitsit; sekä vartaloa, pukeutumista tai yksityiselämää koskevat kommentit tai kysymykset.

Sukupuoleen perustuva häirintä ei ole luonteeltaan seksuaalista, vaan se liittyy sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun, jolla loukataan henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta.

Sukupuoleen perustuvaa häirintää on esimerkiksi halventava tai väheksyvä puhe toisen henkilön sukupuolesta. Käytännössä se ilmenee usein esimerkiksi eri sukupuolia vähättelevinä vitseinä, loukkaavien ja sukupuolittuneiden sanojen käyttönä. Myös se, että tulee huomautetuksi, pilkatuksi tai tuijotetuksi oletetun sukupuolensa epätyypillisestä ilmaisemisesta esimerkki liikkeen tai elein, on sukupuoleen perustuvaa häirintää. Myös kiusaaminen, joka perustuu kiusatun sukupuoleen, on sukupuoleen perustuvaa häirintää.

Valta-asemassa olevat aikuiset tunnistavat asemaansa liittyvän vastuullisuuden. Seurassa toimivan aikuisen esim. valmentajan suhde nuoreen urheilijaan on aina valtasuhde. Aikuisen tulee

pidättäytyä flirtistia, sukupuolisuuteen kohdistuvista kommenteista ja koskettelusta, jotka eivät ole hyvien käytöstapojen mukaisia.

Täysi-ikäisen sukupuolisuhte alle 16-vuotiaaseen on kielletty, eikä seurustelusuhdetta joukkueen jäsenten välillä suositella muutenkaan. 16-17 -vuotiaan ja aikuisen välinen suhde ei ole suotava. Valmentaja ja urheilijan välillä olevan henkilökohtaisen viestinnän tulee liittyä valmentamiseen ja joukkueeseen. Valmentajan on hyvä harkita kuinka usein, millä tavoin ja millä viestintävälineillä hänen on sopivaa olla yhteydessä urheilijaan.

Kaikissa valmennus- ja pelitilanteissa aikuinen käyttäytyy hienotunteisesti ja kunnioittavasti pelaajaa ja hänen käyttämiään tiloja kohtaan, joita ovat esim. pukuhuoneet ja hotellihuoneet. Joukkueessa on hyvä sopia milloin ja ketkä voivat olla näissä tiloissa.

Aikuseen voi kohdistua myös idolirakastumista. Aikuisen tulee tietää vastuunsa myös siinä tilanteessa, kun nuori urheilija ihastuu valta-asemassa olevaan aikuiseen – valmentajaan jne. Aikuinen ei saa vastata nuoren urheilijan tunteisiin ja hänen tulee asettaa ystävällisesti rajat nuoren käyttäytymiselle.

Seurassa on tilaa erilaisuudelle

Seksuaalivähemmistöt on arka ja paljolti käsittelemätön aihe urheilussa. Hyvässä seurassa asioista puhutaan asiallisesti huhujen ja salailun sijaan. Kaikilla tulisi olla oikeus kertoa tai jättää kertomatta seksuaalisesta suuntautumisesta. Tärkeämpää on, että yhteisö sallii erilaisten ihmisten mukanaolon.

3. Arvostetaan lasten ja nuorten kasvua

Ringette kuten urheilu yleensä on yksi tärkeä kasvuympäristön osa perheen, koulun ja kaverien rinnalla. Lapselle ja nuorelle urheilu on iloa, leikkiä, oppimista, kavereita ja vastapainoa koulutyölle. Se on arvokas osa kasvua ja kehittää parhaimmillaan henkistä ja fyysistä hyvinvointia, tunteiden käsittelytaitoja, sosiaalisia taitoja ja kykyä ottaa vastuuta.

Liikunnalla on entistä tärkeämpi merkitys lasten ja nuorten terveydelle. Liikuntataidot opitaan ja elinikäisten terveyden perusta luodaan lapsuudessa.

Kilpailu ja harjoittelu tulee suhteuttaa kasvuun

Kilpailu ja harjoittelu tulee suhteuttaa lapsen ja nuoren kasvuun ja kehitysvaiheisiin. Ringeten kilpailusuosituksissa ja pelaajanpolussa on linjattu, minkälainen harjoittelu- ja kilpailutoiminta soveltuu eri-ikäisille lapsille ja nuorille. Ne eivät ole eivätkä saa olla kopioita aikuisten harjoittelusta ja kilpailuista.

Tavoitteena on, että jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus löytää pelipaikka omien tavoitteidensa ja motiivinsa mukaan. Lasten ringetessä jokaisen lapsen oikeus osallistua ja saada peliaikaa on varmistettu kilpailusäännöillä. Nuorille ringeten pelaajille olisi tarjottava mahdollisuus valita myös kevyempi harrastusvaihtoehto tavoitteellisemmän kilpailemisen lisäksi.

Jokaisen lapsen tulee kokea olevansa tärkeä. Lasten ja nuorten joukkueissa on hyvä olla riittävästi tekijöitä ja joukkueilla on riittävästi valmentajia. Näin varmistetaan kaikkien lasten huomiointi ja kannustus sekä palautteen anto harjoituksissa ja peleissä.

Millainen kannustaja sinä olet?

Lasten kanssa toimivat aikuiset (valmentajat, vanhemmat jne.) vaikuttavat ratkaisevasti lasten kilpailamisen ilmapiiriin. Lasten kilpailut ovat lasten oma juttu, ei aikuisten tunteiden temmellyskenttä.

Ottelu päättyy useimmiten aina jonkun voittoon ja toisen häviöön. Lapsen suorituksen liiallinen jälkipuinti ja arvostelu ovat lapsen kiusaamista. Aikuisilla ei ole oikeutta siirtää omaa pettymystään ja kiihtymystään lapsen tai nuoren kannettavaksi. Aikuisen tehtävä on kannustaa sekä tarjota lohdutusta ja rauhoitusta lapsen tunteiden käsittelyn avuksi.

Pohdittavaksi aikuisille:

- *Millaisia tunteita lapsen ottelun seuraaminen minussa herättää?*
- *Mitä palautetta annan ja miten lapselle tämän suorituksesta?*
- *Mitä palautetta annan ja miten lapsille joukkueen suorituksesta pelissä ja pelin jälkeen?*

Lapsen kehitys on yksilöllistä ja taitojen kehitys voittoja tärkeämpää

Kaikilla mukana olevilla on oikeus ja mahdollisuus valmennukseen taitotasosta ja tavoitteista riippumatta. Urheiluseuratoiminnan luonteeseen kuuluu, että ryhmissä on eritasoisia lapsia ja nuoria. Jokaisen lapsen ja nuoren fyysinen kehitys tapahtuu yksilöllisesti. Lasten kilpailutulosten perusteella on mahdotonta ennustaa, kenestä mahdollisesti tulee huippu-urheilija. Kehitystä sävyttävät pyrähdykset sekä harjoittelun ja ympäristön vaikutukset.

Monipuolisten liikunta- ja ringettetaitojen ja fyysisten ominaisuuksien kehittäminen ovat alle 14-vuotiaille voittojen ja tulosten tavoittelua tärkeämpää. Toiminnan toteutuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että jokaisen lapsen suoritusta verrattaisiin ensisijaisesti hänen omaan aiempaan suoritukseensa. Jokainen ringeten parissa tapahtuva liikuntasuoritus on yhtä arvokas.

Pelissäännöistä sovitaan yhdessä valmentajien, vanhempien ja lasten kesken

Pelissäännöistä yhdessä sopiminen on ringeten tapa edistää keskustelua siitä, millaista on hyvä lasten ja nuorten ringette. Kauden alussa järjestetään joukkueen vanhemmille ja lapsille erilliset pelisääntökeskustelut, joissa sovitaan yhteisesti toiminnan tavoitteet ja säännöt. Joukkueen pelissäännöistä sopiminen on ehto sarjaan osallistumiselle G-C-junioreissa.

4. Edistetään terveyttä ja turvallisuutta

Jokaisen urheilijan terveys ja turvallisuus menevät suorituksen edelle ja niitä ei saa missään tapauksessa vaarantaa. Ne ovat hyvinvoinnin, mutta myös urheilumenestyksen perusta.

Vammojen ehkäisy, ensiapu ja vakuutus

Ringettejoukkueen joukkueenjohtajan kertomaa:

Pelaaja loukkasi polvensa SM-sarjassa. Joukkueen vastuvalmentajan kanssa sovittiin polvensa loukkaamisen pelaajan menemisestä heti leikkaukseen, kun leikkausaika tulee, vaikka kausi oli kesken ja pelaaja olisi pystynyt peleissä pelaamaan. Näin vältyttiin riskiltä, että vamma olisi pahentunut.

Pidämme kiinni ennaltaehkäisyn periaatteesta, ja teemme parhaamme, jotta kaikenlaisien vammojen ja tapaturmien esiintymistä harjoituksissa ja kilpaluissa pienennetään.

Ensiaputaitoja ylläpitämällä saamme seuratoiminnan aikana tapahtuvien tapaturmien ja loukkaantumisten seuraukset pidettyä mahdollisimman pieninä. Ainakin yhdellä joukkueen toimihenkilöllä on hyvä olla ensiapukoulutus. Jokaisessa seuran järjestämässä harjoituksessa tulisi olla paikalla kaksi täysi-ikäistä henkilöä mahdollisen ennalta arvaamattoman tilanteen varalta.

Seuran tehtävä on huolehtia, että kaikilla mukana olevilla on asianmukainen vakuutusturva joko kilpailuluvan tai henkilökohtaisen vakuutuksen kautta. Seuran on huolehdittava vakuutusturvasta myös seuran järjestämässä yleisölle avoimissa tapahtumissa esim. lajinlevitystapahtumissa.

Päihteiden ennaltaehkäisy

Tupakan, nuuskan, alkoholin, huumeiden ja muiden päihteiden käyttöä ei liitetä liikunnan ja urheilun maailmaan. Päihteiden vastuukäyttö näkyy päihteettömyytenä kaikissa seuran lasten ja nuorten tapahtumissa. Alkoholia ei tarjoilla alle 18-vuotiaille suunnatuissa tilaisuuksissa ja aikuisille suunnatuissa tilaisuuksissa sen tarjoilu on vähäistä ja harkittua.

Seurassa sovitaan päihdepelisäännöt ainakin, kun joukkue lähtee pelimatkalle tai leirille ja joukkueessa on alle 18-vuotiaita osallistujia ja kun seura järjestää yhteisen tapahtuman koko seuralle kuten kauden päätöstapahtuman tai vuosijuhlan.

Hyviä toimintatapoja päihdepelisääntöjen sopimiseksi:

- *Kootaan matkalle tai leirille lähtijät yhteen ennen lähtöä ja sovitaan asiasta.*
- *Sovitaan kauden alussa ohjaajien kesken päihdepelisäännöt*
- *Sovitaan lasten vanhempien kanssa päihdepelisäännöt ja tupakointitavat.*

Häirinnän, syrjinnän ja kiusaamisen ennaltaehkäisy ja siihen puuttuminen

Kaikilla on oikeus nauttia harrastuksesta ilman pelkoa. Seuralla on selkeät toimintatavat ja työkalut häirinnän, syrjinnän ja kiusaamisen ennaltaehkäisyyn ja siihen puuttumiseen. Seuralla on nimetty vastuuhenkilö, johon voi olla yhteydessä. Seuralla on urheilijaa suojelevat rekrytointikäytännöt. Rikosrekisterin pyytäminen myös vapaaehtoisilta on suotavaa. Seuran nettisivuilla on esim. linkki Et Ole yksin -palveluun.

Antidoping

Urheilemme puhtaasti käyttämättä kiellettyjä aineita ja menetelmiä. Tiedotamme antidopingmääräyksistä ja toimimme niiden mukaisesti.

5. Seuralla on selkeät toimintatavat ja seuran viestintä on avointa

Seuran viestintä toiminnasta ja päätöksenteosta on avointa ja ajankohtaista. Seuran toiminnasta on mahdollista antaa palautetta ja seura arvioi toimintaansa säännöllisesti. Seuralla on kirjatut toimintaohjeet, josta löytyy muun muassa toiminnan arvot, tavoitteet ja tehtävät. Seura huolehtii myös, että seuran viralliset säännöt ovat ajan tasalla.

Pohdittavaksi:

Onko seuran säännöissä määritelty, milloin seuralla on oikeus erottaa jäsen tai asettaa esim. epäasiallisesti toiminut toimihenkilö, pelaaja tai valmentaja toimitsijakieltoon?

Hyvin organisoidussa seurassa toimijoiden roolit on määritelty ja tärkeimpiin tehtäviin on nimetty vastuuhenkilöt. Tehtäviä ja vastuita on hyvä jakaa monen toimijan kesken, jotta välttyään yksittäisten toimijoiden ylikuormittumiselta.

Laadukkaasti toimivassa seurassa valmentajille ja muille seuran toimijoille tarjotaan mahdollisuutta kouluttamiseen ja oman osaamisen kehittämiseen.

Jokaisella päätöksentekijällä on vastuu edistää hyvää hallintoa. Siihen kuuluu muun muassa huolellisuus ja viivytyksettömyys päätöksenteossa sekä tiedonannossa. Päätösten perusteleminen ja puolueettomuus.

Päätöksenteko seurassa on oikeudenmukaista ja demokraattista. Toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä huomioidaan mahdollisimman moniarvoisesti eri osapuolien (pelaajat, vanhemmat, eri-ikäiset, valmentajat jne.) näkemyksiä. Myös nuorilla on mahdollisuus vaikuttaa omaan ja seuran toimintaan.

Seuratoimijoiden kiittäminen ja palkitseminen kuuluvat seuran toimintakulttuuriin. Seuroissa palkitaan pelaajien lisäksi myös valmentajia ja muita seuratoimijoita. Kiittämistä on myös Suomen Ringetteliiton tai muiden urheilujärjestöjen ansiomerkkien hakemisesta huolehtiminen.

Pelaajarekryointi

Jokainen seura haluaa seuraansa lisää pelaajia. Myös laadukas seuratoiminta vetää puoleensa uusia lajin harrastajia. Oikeanlainen pelaajarekryointi, kuten avoin ilmoitus seuran nettisivuilla ovat normaalia seuratoimintaa. Vääränlainen pelaajarekryointi toisesta seurasta omaan seuraan voi sen sijaan pahimmallaan johtaa toisen ringetteseuran toiminnan loppumiseen ja muutaman sinne jääneen pelaajan harrastuksen loppumiseen, kun joukkuetta ei saada enää kasaan. Myös ylisuurten joukkueiden muodostaminen on haitaksi pelaajille, jotka eivät kauden aikana juuri ollenkaan pääse pelaamaan. Tämä ei ole ringeten eikä yksittäisen pelaajan etu.

Tiettyihin pelaajiin kohdistuvaa rekryointia toisesta seurasta omaan seuraan eli värväämistä ei tehdä alle 15v pelaajien osalta. Kun kyseessä on 15-18v pelaaja, pelaajasiirto asiassa edetään vanhemman kautta. Pelaajahankinnoissa kunnioitetaan pelaajien ja joukkueiden käynnissä olevaa sarjakautta.

Suosittelavaa on, että seurassa on nimetyt henkilöt, joiden kautta kaikki pelaajarekryoinnit hoidetaan keskitetysti. Tällä myös varmistetaan, että seuran sisäisiä pelaajasiirtoja ei tehdä vastoin seuran omia sisäisiä pelisääntöjä.

6. Tehdään ympäristöä säästäviä valintoja

Seuran tapahtumat suunnitellaan mahdollisimman vähän ympäristöä kuormittaviksi. Ympäristöä säästäviä valintoja tehdään seurassa esimerkiksi liikkumisessa harjoituksiin ja peleihin, peseytymisessä, varusteiden kierrätyksessä ja huollossa sekä ruokailussa pelimatkoilla. Hyviä, luontoa säästäviä toimintatapoja ovat mm. seuran oma varustepörssi ja yhdessä organisoidut kimpakyydit niin päivittäisiin harjoituksiin kuin pelimatkoille. Kilpailutoiminnassa pyritään tapahtumia järjestämään mahdollisuuksien mukaan hyvien julkisten kulkuyhteyksien varrella.

Liittotasolla mahdollistetaan aiempaa enemmän etäosallistumista kokouksiin ja koulutuksiin matkustamisen vähentämiseksi. Palveluita ja prosesseja sähköistetään, jotta ne kuormittavat ympäristöä mahdollisimman vähän, sekä ovat kaikkien helposti saavutettavissa. Lisäksi pyritään varmistamaan hankintojen käyttöiän pidentäminen kierrättämällä sekä harkitsemalla hankinnat tarkoin.

Pohdittavaksi:

- *Edellyttääkö harjoituksiin kulkeminen matkustamista autolla ja jos edellyttää, niin montako henkeä kulkee samalla kyydillä? Milloin linja-auto on vähiten ympäristöä saastuttava vaihtoehto pelimatkoilla?*
- *Mietitkö urheiluvälinettä ostaessasi sen ympäristövaikutuksia? Korjautatko vioittuneita tai kuluneita varustuksia? Kierrätätkö käytetyt, mutta toimintakuntoiset varusteet? Hankitko itse varusteita käytettynä?*

RINGETTE

ILOPELI – ÄLYPELI - YHTEISPELI

